

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΠΑΛ
ΠΕΜΠΤΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η Δραστηριότητα

A1.

α) Ένα πρόβλημα στον πλανήτη από τις διατροφικές μας συνήθειες είναι ο παραγκωνισμός της μεσογειακής διατροφής με την παράλληλη στροφή σε ανθυγιεινά φαγητά. Αποτέλεσμα αυτού το τραγικό πλήγμα για το περιβάλλον.

Ένα δεύτερο πρόβλημα είναι το ότι ο υπερκαταναλωτισμός προκαλεί την απομύζηση των πόρων του πλανήτη μας. Αυτό σε συνδυασμό με την κατάληξη μεγάλης ποσότητας των τροφίμων στα απορρίμματα επιβαρύνει το περιβάλλον αλλά και εξαντλεί τους φυσικούς πόρους.

β) Μέσα πειθούς τελευταίας παραγράφου:

1. Χρήση θαυμαστικού σε τέσσερις διαφορετικές περιόδους:
«Μικρές... διαφορά! « → να προβληματίσει και να ευαισθητοποιήσει.
«μέχρι την τελευταία μπουκιά!» → να κινητοποιήσει, να προτρέψει
«Μέσα...όλους!» → να παρακινήσει
«Στήριξε...πλανήτη!» → να συμβουλέψει
2. Επιστράτευση προστακτικής εγκλίσης
π.χ. «κατανάλωσε, ανακάλυψε, θυμήσου, σκέψου»
Προκειμένου να προτρέψει, να παρακινήσει, να νουθετήσει τον κάθε καταναλωτή ώστε να ευαισθητοποιηθεί απέναντι στο πρόβλημα και να αποκτήσει συλλογικό πνεύμα. Ενίσχυση ενσυναίσθησης.
3. Χρήση εισαγωγικών στο ρήμα «μαγειρέψουμε»
Απόδοση με χιούμορ και μεταφορικό τρόπο της ενέργειας στην οποία οφείλει να προβεί ο άνθρωπος προκειμένου να κινητοποιηθεί για να συμβάλει στη βελτίωση του πλανήτη εκούσια.
(Επίσης, αξιοποίηση φράσης «γεμάτο το πιάτο»)
Επιλέγει μάλιστα το ρήμα που είναι άμεσα σχετιζόμενο με το θέμα της διατροφής και της ανάγκης για ενδιαφέρον απέναντι στην ποιότητα των διατροφικών μας συνηθειών.

Επιπρόσθετα ή εναλλακτικά μπορεί ο μαθητής να επικαλεστεί :

4. Ασύνδετο σχήμα μέχρι το μέσο της περιόδου «κατανάλωσε...διατροφής».
Με το ασύνδετο τονίζεται η αγωνία που έχει δημιουργηθεί σχετικά με το τι πρέπει να κάνουμε για τον πλανήτη όσο αφορά το θέμα της διατροφής.

5. Β' ρηματικό πρόσωπο (κατανάλωσε, ανακάλυψε, θυμήσου, σκέψου) για να ευαισθητοποιήσει περισσότερο τον καταναλωτή καλλιεργώντας ένα κλίμα οικειότητας, αμεσότητας, διαλόγου, παραστατικότητας.
6. Αντίθεση «μικρές αλλαγές ≠ μεγάλη διαφορά» για να μας προβληματίσει και να μας οδηγήσει στη δραστηριοποίηση και συμμετοχικότητα στην επίλυση του προβλήματος.
7. Υπερβολή στη φράση «μαγική συνταγή» προκειμένου με το επίθετο «μαγική» να τονίσει, να δώσει έμφαση στην ουσία της μεσογειακής διατροφής. Έτσι, συγκινεί τον δέκτη αφού του θυμίζει πόσο αποτελεσματική είναι, αφού αποτελεί πανάκεια όσο αφορά στο οικολογικό πρόβλημα.

2^η Δραστηριότητα

A2. α) Θεματική περίοδος: «Η τροφή μας...περιβάλλον»

Σχόλια - λεπτομέρειες : «Για κάθε...ενέργεια»

Κατακλείδα : «Τελικά...υγιείς»

A2.β) Θέτουμε= τοποθετούμε, ορίζουμε, εδραιώνουμε, θεμελιώνουμε, βάζουμε

Ενημερώνοντας = πληροφορώντας

Επιχειρεί = προσπαθεί, αποπειράται

3^η Δραστηριότητα

A3.

ΟΜΙΛΙΑ

↗ Προσφώνηση στην αρχή

↘ Αποφώνηση στο τέλος

- Αναφορά στον όγκο απορριμμάτων λόγω υπερκατανάλωσης με τις επιπτώσεις στην ποσότητα των φυσικών πόρων, στα αποθέματα φύσης.
- Υπενθύμιση υπεραλίευσης → επιβαρυντικής για επάρκεια θαλασσινών ειδών.
- Υπερκατανάλωση κρέατος → διαταραχή διατροφικής αλυσίδας.
- Αλόγιστη παραγωγή μεταλλαγμένων προϊόντων, ακατάλληλων για κατανάλωση. Επιβάρυνση ανθρώπινης υγείας και κατά επέκταση και του πλανήτη.
- Παραγωγή προϊόντων διατροφής με χημικές μεθόδους, επιβλαβείς για τον ανθρώπινο οργανισμό. Χρήση χημικών φυτοφαρμάκων και ορμονών καταστροφικών για υγεία ανθρώπου και πλανήτη.
- Υπέρμετρη τεχνική επεξεργασία προϊόντων από τη σύγχρονη βιομηχανία που τα αποστερεί από θρεπτική τους αξία.
- Υιοθέτηση ξενόφερτων διατροφικών συνηθειών.
- Κατανάλωση έτοιμου, πρόχειρου φαγητού, όχι πάντα υγιεινού.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η Δραστηριότητα

B1. Ο Γιωργάκης είναι αρκετά αισιόδοξος άνθρωπος, όπως διαφαίνεται από την περίοδο «Δεν σταματούσε η ζωή, επειδή ήταν πόλεμος» αφού συνέχιζε την ενασχόλησή του άσχετα με το γεγονός ότι μαίνονταν πόλεμος. Ακόμη αυτό φαίνεται και στο χωρίο με τον ευθύ λόγο που μεταφέρονται τα λόγια του «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά». Παράλληλα, ήταν ένας ευφάνταστος και δημιουργικός άνθρωπος αφού «έπλαθε σε χρώματα... τις πάστες. Κάθε πρωί άλλαζε βιτρίνα», και επιπλέον στο σημείο που αναρωτιέται η συγγραφέας πού επινοούσε τόσες ιδέες στη δημιουργία μιας νέας πάστας κάθε μήνα. Αποτελεί και έναν δοτικό άνθρωπο αφού από τον πάγκο του παρατηρούσε τους πελάτες να απολαμβάνουν τα γλυκά του και ευχαριστιόταν. Ο Γιωργάκης είναι βέβαια και σεμνός ή αφελής θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε, όπως γίνεται κατανοητό από το ξάφνιασμά του μπροστά στην υπόκλιση που του έκανε ο Ντελαρισύ. Φυσικά, είναι και οργανωτικός εφόσον μόνιμα μετέφερε το τεφτέρι του για να καταγράψει οποιαδήποτε ιδέα περνούσε από το μυαλό του.

Σημείωση: Ο μαθητής επιλέγει χαρακτηρισμούς διότι η απάντηση πρέπει να είναι μέχρι 70 λέξεις, το μέγιστο!

B2.

α) Τρία σημεία που ο αφηγητής είναι παντογνώστης:

- «Τι μπορούσε να κάνει; Δεν σταματούσε η ζωή, επειδή ήταν πόλεμος».
- «Τι έβαλε... κατάφερναν».
- «Ο Ντελαρισύ... ξοδεύει».
- Επίσης «πίστευε... αυτά».
- «μα ο Γιωργάκης το είχε για ευαγγέλιο».

β) «Μια πάστα κάνει τη ζωή πιο γλυκιά» → μεταφορά

Τονίζεται η αντίληψη του Γιωργάκη ότι όσο άσχημη ή θλιβερή είναι η ζωή ενός ανθρώπου, μια γευστική απόλαυση, και μάλιστα γλυκιά, είναι δυνατόν να του δημιουργήσει μια καλύτερη ανάμνηση. Μπορεί να λειτουργήσει και ως "φάρμακο" για την πίκρα που αισθάνεται μέσα του.

«μα ο Γιωργάκης το (τεφτέρι) είχε για ευαγγέλιο» → παρομοίωση
Δηλώνεται πόσο σημαντικό, πολύτιμο ήταν για τον Γιωργάκη το σημειωματάριο στο οποίο έσπευδε να καταγράψει οποιαδήποτε καινούργια ιδέα σκέφτονταν για τη δημιουργία των γλυκών του. Θεωρούσε δηλαδή ιερό, όσιο το τεφτέρι του, όπως ακριβώς είναι και το ευαγγέλιο για την εκκλησία.

3^η Δραστηριότητα

B3. Σαφώς και η τροφή μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο δημιουργικής έκφρασης ενός ανθρώπου εφόσον επιστρατεύει την φαντασία του για μια γαστρονομική απόλαυση. Συγχρόνως, ο δημιουργός νιώθει ότι προσφέρει έργο και έχει σημασία η ζωή του και γενικότερα η ύπαρξή του αφού αξιοποιεί τις ικανότητες και κλίσεις του. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι μέσα από τη δημιουργία τροφής το άτομο προσφέρει στους οικείους του ή άλλοτε και στους πελάτες του, αν πρόκειται για μάγειρα στο επάγγελμα. Τότε βέβαια είναι που αισθάνεται μέγιστη ευχαρίστηση, όταν τους παρατηρεί να απολαμβάνουν την παρασκευή του, γεγονός που του εξασφαλίζει ψυχική πληρότητα. Παράλληλα, η δημιουργία τροφής συμβάλλει και στην ανάπτυξη σχέσεων με τους συνανθρώπους μας από τη στιγμή που θα είναι οι αποδέκτες. Πολλές φορές, εξάλλου, καλούμε φίλους, συγγενείς ή γνωστούς σε ένα γεύμα που παρασκευάζουμε εμείς. Το φαγητό, λοιπόν, αποτελεί το έναυσμα για επικοινωνία και συγχρωτισμό με τους συνανθρώπους μας. Από όλα αυτά γίνεται αντιληπτό πόσο κινητήρια δύναμη αποτελεί η τροφή για την προσωπική έκφραση αλλά και για την όσμωση των ανθρώπων.

(167 λέξεις)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΤΣΙΒΓΕΛΗ ΙΩΑΝΝΑ

ΠΥΡΡΗΝΑ
www.pyr.gr